

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ
БЕЗПЕЧНІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ
Терміни та визначення
ДСТУ 2156-93

БЕЗОПАСНОСТЬ ПРОМЫШЛЕННЫХ
 ПРЕДПРИЯТИЙ ДСТУ 2156-93
 Термины и определения
 INDUSTRIAL ENTERPRISE SAFETY Terms and definition
 ОКСТУ 0027

Чинний від 01.01.95

Цей стандарт встановлює терміни та визначення основних понять у галузі безпечності промислових підприємств і чинний на промислових підприємствах (далі-підприємствах) всіх видів.

Стандарт не поширюється на терміни і визначення в галузі безпеки праці.

Терміни, встановлені цим стандартом, обов'язкові для використання в усіх видах документації, науково-технічній, навчальній і довідковій літературі та в комп'ютерних інформаційних системах.

Для кожного поняття встановлено один стандартизований термін. Стандартизовані терміни набрано напівжирним шрифтом.

Взята в круглі дужки частина терміна може бути вилучена в разі його використання в документах зі стандартизації.

Наведені визначення можна в разі необхідності змінювати, вводячи до них похідні ознаки, розкриваючи значення використаних у них термінів, вказуючи на об'єкти, які входять до обсягу і змісту понять, визначених у цьому стандарті. Зміни не повинні порушувати обсягу і змісту понять, поданих у цьому стандарті.

Якщо термін містить всі необхідні та достатні ознаки поняття, замість визначення сталиться ризик.

У стандарті: як довідкові подано німецькі [de], англійські [en], французькі [fr] та російські [ru] еквіваленти стандартизованих термінів (а також визначення російською мовою), взяті з відповідних міжнародних та державних стандартів.

Якщо в чинних державних російськомовних стандартах визначення терміна немає, то подається переклад терміна і визначення російською мовою круглих дужках.

У стандарті наведено абеткові покажчики термінів та їх іншомовних еквівалентів.

У додатку А наведено загально-технічні і екологічні терміни, що вживаються для визначення безпечності промислових підприємств.

У додатку Б подано пояснення до термінів, позначених *.

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ

1.1 1.1 небезпека	de Unsicherheit
1.2 1.2 Сукупність факторів, пов'язана з експлуатацією промислового підприємства, що діє постійно або виникає внаслідок певної ініціюючої події чи певного збігу обставин, що чинять (здатні чинити) негативний вплив на реципієнтів	en hazard fr danger ru опасность Сопряженная с эксплуатацией промышленного предприятия постоянно действующая или случайно возникающая в результате некоторого инициирующего события либо при некотором стечении обстоятельств совокупность факторов, оказывающих (способных оказать)

	негативнес воздействие на реципиентов
1.2 ризик промислового підприємства Імовірність реалізації потенційної небезпеки, що ініціюється промисловим підприємством, та (або) негативних наслідків цієї реалізації	de Industrierwerksrisiko en industrial enterprise risk ru риск промышленного предприятия Вероятность реализации потенциальной опасности, которая инициируется промышленным предприятием, и (или) негативных последствий этой реализации
1.3 безпека (населення, матеріальних об'єктів, навколишнього середовища) Відсутність неприпустимого ризику, пов'язаного з можливістю завдання будь-якої шкоди	de Sicherheit en security fr securite ru безопасность (населения, материальных объектов, окружающей среды) Отсутствие недопустимого риска, связанного с возможностью нанесения ущерба
1.4 безпечність промислового підприємства Властивість підприємства (об'єкта) за нормальної експлуатації та в разі аварії обмежувати вплив джерел небезпеки на персонал, населення та навколишнє середовище встановленими межами Примітки: 1 Рівень безпечності вважається прийнятним, якщо забезпечено додержання вимог державних нормативних документів з безпеки. 2 У галузі стандартизації безпечність продукції, процесів, послуг звичайно роігчліпог з метою досягнення оптимального балансу ряду факторні, що включає в себе такі нетехнічні фактори, як поведінка людини, і дозволяє звести до прийнятого рівня ризик, пов'язаний з можливістю завдання шкоди здоров'ю людей та зберіганню майна	de Industrierwerkssichernet en industrial enterprise safety ru безопасность промышленного предприятия Свойство предприятия при нормальной эксплуатации и в случае аварии ограничивать воздействие источников опасности на персонал, население и окружающую среду установленными пределами Примечания: 1 Уровень безопасности считается приемлемым, если обеспечено соблюдение требования государственных нормативных документов по безопасности. 2 В области стандартизации безопасность проекции, процессов и услуг обычно рассматривается с целью достижения оптимального баланса ряда факторов, включающего такие нетехнические факторы, как поведение человека, и позволяющего свести риск, связанный с возможностью нанесения ущерба здоровью людей и сохранности имущества, до приемлемого уровня.
1.5 потенційно небезпечний об'єкт Будь-яке джерело потенційної шкоди життєво важливим інтересам людини	ru потенциально опасный объект Любой источник потенциального ущерба жизненно важным интересам человека
1.6 потенційно небезпечне підприємство Промислове підприємство, що використовує в своїй діяльності або має на своїй території	ru потенциально опасное предприятие Промышленное предприятие, использующее в своей деятельности или имеющее на своей

потенційно небезпечні об'єкти	территории потенциально опасные объекты
<p>1.7 показник безпечності</p> <p>Кількісна характеристика однієї або декількох пласти постен, що визначають безпечність підприємства (1.5) залежно від потенційної небезпеки наявних у його регіоні об'єктів та специфіки реципієнтів</p> <p>Примітка. Залежно від реципієнта окремі показники безпечності промислових підприємств можуть характеризувати його безпечність щодо виробничого персоналу, населення регіону та навколишнього середовища</p>	<p>ru показатель безопасности</p> <p>Количественная характеристика одного или нескольких свойств, определяющих безопасность предприятия (1.5) в зависимости от потенциальной опасности имеющихся в его регионе объектов и специфики реципиентов</p> <p>Примечание. В зависимости от реципиента частные показатели безопасности промышленного предприятия могут характеризовать его безопасность по отношению к производственному персоналу, населению региона и окружающей среде</p>
<p>1.8 нормальна експлуатація</p> <p>Робота підприємства в експлуатаційних режимах, передбачених установленим регламентом</p>	<p>de Normalbetrieb</p> <p>en normal operation</p> <p>ru нормальная эксплуатация</p> <p>Работа предприятия в эксплуатационных режимах, предусмотренных плановым регламентом</p>
<p>1.9 аварійна ситуація</p> <p>Стан потенційно небезпечного об'єкта, що характеризується порушенням меж та (або) умов безпечної експлуатації, але не перейшов в аварію, при якому всі несприятливі впливи джерел небезпеки на персонал, населення та навколишнє середовище утримуються у прийнятних межах за допомогою відповідних технічних засобів, передбачених проектом</p>	<p>en emergency situation</p> <p>ru аварийная ситуация</p> <p>Состояние потенциально опасного объекта, характеризующееся нарушением пределов и (или) условий безопасной эксплуатации, но не перешедшее в аварию, при котором все неблагоприятные воздействия источников опасности на персонал, население и окружающую среду удерживаются в приемлемых пределах посредством соответствующих предусмотренных проектом технических средств</p>
<p>1.10 аварія на промисловому підприємстві</p> <p>Порушення експлуатації підприємства, під час якого виникає перевищення нормованих впливів на персонал підприємства, населення та навколишнє середовище. Аварія характеризується вихідною подією, шляхами протікання та наслідками</p>	<p>ru авария на промышленном предприятии</p> <p>Нарушение эксплуатации предприятия, при котором происходит превышение нормируемых пределов воздействия на персонал предприятия, население и окружающую среду. Аварии характеризуется исходным событием, путями протекания и последствиями</p>
<p>1.11 проектна аварія</p> <p>Аварія, для якої проектом визначено вихідні події та кінцеві стани, а також передбачені системи безпеки, що забезпечують обмеження її наслідків установленими для таких аварій межами</p>	<p>en design-basis accident</p> <p>ru проектная авария</p> <p>Авария, для которой проектом определены исходные события и конечные состояния, а также предусмотрены системы безопасности, обеспечивающие ограничение</p>

	ее последствий установленными для таких аварии пределами
<p>1.12 позапроектна аварія</p> <p>Аварія, викликана неврахованими для проектних аварій вихідними подіями або супроводжувана додатковими порівняно з проектними аваріями підмовами систем безпеки, технологічного устаткування або помилками персоналу, які можуть призвести до тяжких пошкоджень об'єкта. Зменшення наслідків такої аварії досягається керуванням аварією та (або) здійсненням планів заходів щодо захисту всіх реципієнтів</p>	<p>en beyond the design-basisen accident ru запроектная авария</p> <p>Авария, вызываемая неучитываемыми для проектных аварий исходными событиями или сопровождающаяся дополнительными, по сравнению с проектными авариями, отказами систем безопасности, технологического оборудования или ошибками персонала, которые могут привести к тяжелым повреждениям объекта. Уменьшение последствий такой аварии достигается управлением аварией и (или) реализацией планов мероприятий по защите всех реципиентов</p>
<p>1.13 керування позапроектною аварією</p> <p>Дії, спрямовані на запобігання розвитку проектної аварії в позапроектну та на послаблення наслідків позапроектної аварії, виконувані всіма наявними в працездатному стані технічними засобами, як спеціально призначеними для зменшення наслідків проектних аварій, так і призначених для нормальної експлуатації та забезпечення безпеки під час проектних аварій.</p> <p>Примітка. Дії, які спрямовані на попередження проектних аварій і зменшення розміру їх розвитку і виходять за межі даного визначення, належать до керування проектними аваріями</p>	<p>en beyond the design-basisen accident management ru управление запроектной аварией</p> <p>Действия, направленные на предотвращение развития проектной аварии в запроектную и на ослабление последствий запроектной аварии, выполняемые всеми имеющимися в работоспособном состоянии техническими средствами, как специально предназначенными для уменьшения последствий проектных аварий, так и предназначенных для нормальной эксплуатации и обеспечения безопасности при проектных авариях</p> <p>Примечание. Действия, направленные на предотвращение проектных аварий и уменьшение масштабов их развития, не входящие в рамки настоящего определения, относятся к управлению проектными авариями</p>
<p>1.14 аварійний режим</p> <p>Режим функціонування підприємства (об'єкта) в разі виникнення аварії</p>	<p>de Unfallzustand en off-normal mode ru аварийный режим</p> <p>Режим функционирования предприятия (объекта) в случае возникновения аварии</p>

	<p>en source of radiation hazard ru источник радиационной опасности Технологический объект в составе промышленного предприятия, использующий в процессе нормального функционирования радиоактивные вещества, вырабатывающий или потребляющий энергию ионизирующего излучения, что в случае аварии или продолжительного воздействия на человеческий организм способны привести к гибели или увечью пораженного либо нанести существенный ущерб окружающей среде</p>
	<p>ru взрывоопасный источник —</p>
	<p>en source of noise ru источник шума —</p>
	<p>ru источник пожарной опасности Технологический объект в составе промышленного предприятия, пожар на котором может привести к поражению людей, находящихся на этих объектах и окружающей территории, опасными и вредными производственными факторами, а также опасными факторами пожара и их вторичными проявлениями</p>
	<p>ru химически (биологически, радиационно) опасное промышленное предприятие Предприятие, на территории которого находится источник химической, биологической или радиационной опасности</p>
<p>2.8 вибухонебезпечне промислове підприємство *</p> <p>—</p>	<p>ru взрывоопасное промышленное предприятие —</p>

	<p>ru нормирование безопасности промышленных предприятия Установление в нормативно-технической и (или) конструкторской (проектной) документации количественных и качественных требования к безопасности</p> <p>Примечание. Нормирование безопасности включает выбор номенклатуры нормируемых показателей, технико-экономическое обоснование значения показателей безопасности промышленного предприятия и (или) его составных частей, задание требований к качеству (точности, достоверности и др.) исходных данных, идентификацию потенциальных опасностей, иницируемых промышленным предприятием, задание требований к методам экспертизы и контроля показателей безопасности (риска) на всем протяжении цикла существования предприятия (объекта)</p>
	<p>ru нормируемый показатель безопасности (промышленного предприятия)</p> <p>Показатель безопасности, значение которого регламентировано нормативно-технической и (или) конструкторской (проектной) документацией промышленного предприятия.</p> <p>Примечание. В качестве нормируемых показателей безопасности могут быть использованы один или несколько показателей, включенных в настоящий стандарт в зависимости от вида промышленного предприятия, степени его важности, условий производства, последствий реализации потенциальных опасностей, величины (доли) затрат на обеспечение безопасности промышленного предприятия. В обоснованных случаях допускается нормировать показатели безопасности, не указанные в разделе 3, если они не противоречат определениям показателей настоящего стандарта. Значения нормируемых показателей безопасности учитывают при определении величины затрат на проектирование, сооружение и эксплуатацию промышленного предприятия, сроков его промышленного использования и окупаемости</p>
	<p>en safely ensuring</p> <p>ru обеспечение безопасности</p> <p>Управление риском на протяжении всего цикла существования предприятия (объекта) в соответствии с избранным (заданным) критерием совокупного риска множества потенциальных опасностей, иницируемых промышленным предприятием</p>

	<p>ru экспертиза рисков Процедура анализа и оценивания рисков</p>
	<p>en risk evaluation ru анализ рисков Использование доступной информации для идентификации потенциальных опасностей, инициируемых промышленным предприятием, и определения соответствующих им рисков (показателей безопасности производственного персонала, населения региона и экологических показателей). Примечание. В общем случае анализ рисков включает этапы определения области анализа, идентификации опасностей и определения рисков</p>
	<p>2.9 3.1 1.7 4.2 1.14 3.3 3.6 3.2 3.4 3.5 1.2 4.14 4.12 4.13 1.9 4.11</p>
	<p>1.2 1.4 1.8 1.3 4.12 1.14 1.1 2.1</p>

	1.12 1.13 3.5 1.11 1.16 1.9 1.1 3.4 1.2 1.4 1.8 1.14 4.7 4.5 4.11 4.10 4.9 1.18 4.3 1.3 2.2 2.1 2.5 2.3 3.2
	1.1 1.3 2.1 2.2

1.12
1.10
1.11
4.5
1.3
1.4

3.11

3.10
1.16
1.17
4.6
3.9
2.2
2.4
2.1
2.6
2.3
2.5
4.8
4.9
1.18
1.15
3.7
3.8
4.1
4.3
1.1
4.7
1.7
3.1
4.2
4.10
1.6
2.8
2.10
2.7
2.9
1.14
3.2
3.4
3.5
3.6
3.3
1.2
4.14
4.12
4.13
1.9
1.13
4.11

	4.4 1.8
--	------------

ДОДАТОК А
(довідковий)

А1 Загальнотехнічні та екологічні терміни

<p>A.1.1 промислове підприємство Державна, змішана, спільна, іноземна, кооперативна виробнича одиниця (декілька одиниць), що діє на території держави і створена з метою одержання товарної продукції</p>	<p>de Industrierwerk en industrial enterprise ru промышленное предприятие Государственная, смешанная, совместная, иностранная, кооперативная или другая производственная единица (объединение единиц), созданная с целью получения товарной продукции и действующая на территории страны</p>
<p>A.1.2 реципієнт Об'єкт негативного впливу небезпеки, ініційованої промисловим підприємством Примітка. Реципієнтами можуть бути люди, флора та фауна, урбанізовані та сільськогосподарські території, об'єкти рекреації, території, що особливо охороняються (національні парки, заповідники, заказники та ін.), інші матеріальні об'єкти будь якої форми власності</p>	<p>ru реципиент Объект негативного воздействия опасности, инициируемой промышленным предприятием Примечание. В качестве реципиентов могут выступать: люди, флора и фауна, урбанизированные и сельскохозяйственные территории, объекты рекреации, особо охраняемые территории (национальные парки, заповедники, заказники и т.д.), а также Другие материальные объекты любой формы собственности</p>
<p>A.1.3 цикл існування промислового підприємства Календарний строк, підведений для виконання таких робіт: 1) вибір технології виробництва; 2) розробка та виготовлення устаткування та обладнання; 3) вибір промайданчика; 4) проектування; 5) будівництво; 6) введення в дію; 7) експлуатація; 8) зняття з експлуатації; 9) ліквідація підприємства</p>	<p>ru цикл существования промышленного предприятия Календарный срок, отведенный на выполнение следующих работ: 1) выбор технологии производства; 2) разработка и изготовление оборудования; 3) выбор промплощадки; 4) проектирование; 5) строительство; 6) ввод в эксплуатацию; 7) эксплуатация; 8) снятие с эксплуатации; 9) ликвидация предприятия</p>
<p>A.1.4 експлуатувальна організація Юридична особа, уповноважена власником потенційно небезпечного підприємства, що взяло на себе зобов'язання і відповідальність згідно з законодавством за діяльність власними силами чи з залученням інших підприємств (організацій) на всіх етапах циклу існування підприємства (об'єкту) і має дозвіл (ліцензію) відповідного державного органу регулювання безпеки на таку діяльність</p>	<p>en operating organization ru эксплуатирующая организация Юридическое лицо, уполномоченное владельцем потенциально опасного предприятия (объекта), которое взяло на себя обязательство и ответственность в соответствии с законодательством осуществлять собственными силами или с привлечением других предприятий (организаций) деятельность потенциально опасного объекта на всех этапах цикла существования и имеет разрешение (лицензию) соответствующего</p>

	государственного органа регулирования безопасности на осуществление этой деятельности
<p>А. 1.5 ліцензія (на право діяльності) Офіційний документ державного органу регулювання безпеки, що видається юридичній особі па право діяльності, пов'язанної із створенням та використанням потенційно небезпечного об'єкта або продукції, і встановлює спеціальні умови для реалізації цієї діяльності</p>	<p>ги лицензия (на право осуществления деятельности) Официальный документ государственного органа регулирования безопасности, выдаваемый юридическому лицу на право осуществления деятельности, связанной с созданием и использованием потенциально опасного объекта или продукции, и устанавливающий специальные условия при осуществлении данной деятельности</p>
<p>А. 1.6 критична відмова Відмова в технологічному устаткуванні об'єкта або помилка персоналу, які не можуть бути усунені засобами технологічного захисту або персоналом об'єкта в умовах її виникнення, а тому призводять до появи вихідної події аварії</p>	<p>en critical failure ги критический отказ Отказ в технологическом оборудовании объекта или ошибка персонала, которые не могут быть устранены средствами технологической защиты или персоналом объекта в условиях его возникновения, а потому приводят к появлению исходного события аварии</p>
<p>А.1.7 випробування на безпечність (продукції промислового підприємства)</p>	<p>ги испытания на безопасность (продукции промышленного предприятия)</p>
<p>А.2 Екологічні терміни</p>	
<p>А. 2.1 екологічний паспорт промислового підприємства Норма гивно-тсхнічммй документ, яким містить дані про використання підприємством ресурсів (природних, вторинних та ін.) і визначення впливу його виробництва на напколишне середовище</p>	<p>ги экологический паспорт промышленного предприятия Нормативно-технический документ, включающий данные по использованию предприятием ресурсов (природных, вторичных и др.) и определению влияния его производства на окружающую среду</p>

<p>А. 2. 2 екологічна безпека Відсутність дій, станів та процесів, які прямо чи непрямо призводить до суттєвих збитків для навколишнього природного середовища, населення та матеріальних об'єктів</p>	<p>ru экологическая безопасность Отсутствие действий, состояний и процессов, прямо или косвенно приводящих к существенному ущербу для окружающей природной среды, населения и материальных объектов</p>
<p>А.2. 3 екологічний показник безпеки Кількісна характеристика одного чи декількох аспектів безпеки що відображає вплив промислового підприємства на навколишнє середовище</p>	<p>ru экологический показатель безопасности Количественная характеристика одного или нескольких аспектов безопасности, отражающая влияние промышленного предприятия на окружающую среду</p>
<p>А 2 4 екологічний критерій безпеки Сукупність ознак, на основі яких здійснюється класифікація та типологія екологічної безпеки підприємств</p>	<p>ru экологический критерий безопасности Совокупность признаков, на основе которых производится классификация и типология экологической безопасное предприятия</p>
<p>А. 2.5 види шкідливих впливів Негативні зміни стану навколишнього середовища, що відрізняються за характером перетворюючої сили</p>	<p>ru виды вредных воздействий Негативные изменения состояния окружающей среды, отличающиеся по характеру преобразовательной силы</p>
<p>А.2.6 синергетичний вплив Комплексний (позитивний, негативний) вплив кількох чинників, при якому загальний ефект виявляється іншим, ніж при впливі кожного чинника окремо</p>	<p>ru синергетическое воздействие Комплексное (позитивное, негативное) воздействие нескольких факторов, при котором общий эффект оказывается иным, чем при воздействии каждого фактора в отдельности</p>
<p>А, 2. 7 екологічний ризик Імовірність негативних наслідків від сукупності шкідливих впливів на навколишнє середовище, які спричиняють незво-ротну деградацію екосистем</p>	<p>ru экологический риск Вероятность неблагоприятных последствий от совокупности вредных воздействий на окружающую среду, вызывающей необратимую деградацию экосистем</p>
<p>А. 2. 8 екологічні реципієнти Самовідновлювані біотичні спільноти екологічних ніш різних територіальних рівнів, які с прямою чи непрямою народногосподарською цінністю</p>	<p>ru экологические реципиенты Самовозобновляющиеся биотические общности экологических ниш различных территориальных уровней, представляющих прямую или косвенную народнохозяйственную ценность</p>

<p>A. 2. 9 відходи виробництва Частина основних чи допоміжних ресурсів, що не використовується або утворюється в технологічному процесі, яка виводиться з процесу з метою розсіяння, захоронення в природному середовищі, рекуперації або утилізації</p>	<p>ru отходы производства Остатки сырья, материалов полуфабрикатов, образовавшиеся при производстве продукции или выполнении работ и утратившие полностью или частично свои потребительские свойства</p>
<p>A.2..10 промислові відходи Відходи виробництва, а також залишки сировини, матеріалів, напівфабрикатів, що утворилися під час виробництва продукції або виконання робіт із спорудження чи обслуговування підприємства і втратили повністю або частково первинні споживчі властивості</p>	<p>ru промышленные отходы Отходы производства, а также остатки сырья, материалов, полуфабрикатов, образовавшихся при производстве продукции или выполнении работ по сооружению или обслуживанию предприятия или утратившие полностью или частично исходные потребительские свойства</p>
<p>A.2.11 забруднення атмосферного повітря Привнесення у повітря або утворення в ньому фізичних агентів, хімічних речовин чи організмів, що негативно впливають на життєдіяльність людини або завдають шкоди матеріальним цінностям</p>	<p>en contamination of atmosphere ru загрязнение атмосферного воздуха Привнесение в воздух или образование в нем физических агентов, химических веществ или организмов, неблагоприятно воздействующих на среду жизнедеятельности человека или наносящих урон материальным ценностям</p>
<p>A.2.12 забруднення поверхневих та підземних вод Привнесення у воду або утворення в ній фізичних, хімічних чи біологічних агентів, що негативно впливають на середовище проживання або завдають шкоди матеріальним цінностям</p>	<p>ru загрязнение поверхностных и подземных вод Привнесение в воду или образование в ней физических, химических или биологических агентов, неблагоприятно воздействующих на среду жизни или наносящих урон материальным ценностям</p>
<p>A.2. 13 забруднення ґрунтового покриву Привнесення або виникнення в ґрунті нових звичайно не характерних для нього фізичних, хімічних чи біологічних агентів або перевищення в часі, що розглядається, середньобогаторічного рівня концентрації перелічених агентів</p>	<p>en soil contamination ru загрязнение почвенного покрова Привнесение и возникновение в почве новых, обычно не характерных для нее физических, химических или биологических агентов или превышение в рассматриваемое время естественного среднесреднего уровня концентрации перечисленных агентов</p>
<p>A.2.14 порушення поверхні землі Сукупність різноманітних видів змін природного стаї. у земної поверхні внаслідок техногенної діяльності та несприятливих природних процесів і явищ</p>	<p>ru нарушение поверхности земли Совокупность различных видов изменения естественного состояния земной поверхности в результате</p>

	техногенной деятельности и неблагоприятных природных процессов и явлений
<p>А. 2. 15 зона спостереження</p> <p>Територія навколо потенційно небезпечного промислового підприємства, ще встановлюється проектною документацією відповідно до державних нормативних документів, в межах якої протягом усього циклу існування цього підприємства експлуатуюча його організація і державні органи зобов'язані вести контроль за екологічною ситуацією</p>	<p>de Aufsihisbereich</p> <p>ru зона наблюдения</p> <p>Территория вокруг потенциально опасного промышленного предприятия, устанавливаемая проектной документацией в соответствии с государственными нормативными документами, в пределах которой на протяжении всего цикла существования этого предприятия эксплуатирующая его организация и государственные органы обязаны вести контроль за экологической обстановкой</p>
<p>А. 2. 16 регіон розміщення (промислового підприємства)</p> <p>Територія органів адміністративного поділу районного (міського) рівня, яка хоч би частково опинилася в зоні спостереження</p>	<p>ru регион размещения (промышленного предприятия)</p> <p>Территория органов административного деления районного (городского) уровня, которая хотя бы частично оказалась в зоне наблюдения</p>
<p>А. 2. 17 зона впливу промислового підприємства</p> <p>Зона, у межах якої виявляються екологічні збурення в навколишньому середовищі</p>	<p>ru зона воздействия промышленного предприятия</p> <p>Зона, в пределах которой проявляются экологические возмущения в окружающей среде</p>
<p>А. 2. 18 зона забруднення промисловим підприємством</p> <p>Територія навколо джерела забруднення, в межах якої приземний шар атмосферного повітря забруднений шкідливими речовинами, що міститься в промислових викидах у концентраціях, які перевищують допустимі норми</p>	<p>ru зона загрязнения промышленного предприятия</p> <p>Территория вокруг источника загрязнения, в пределах которой приземный слой атмосферного воздуха загрязнен вредными веществами, содержащимися в производственных выбросах а концентрациях, превышающих допустимые нормы</p>
<p>А.2.19 санітарно-захисна зона</p> <p>Територія навколо потенційно небезпечного підприємства, в межах якої заборонено проживання населення та ведення господарської діяльності і розміри встановлюються проектною документацією за погодженням з органами державного регулювання безпеки відповідно до державних нормативних документів.</p>	<p>ru санитарно-защитная зона</p> <p>Территория вокруг потенциально опасного предприятия, в пределах которой запрещено проживание населения и ведение хозяйственной деятельности и размеры которой устанавливаются проектной документацией по согласованию с органами государственного регулирования безопасности в соответствии с</p>

	государственными нормативными документами.
<p>A.2.20 ресурсоемність (промислового підприємства) Кількість ресурсів, що використовуються для виробництва одиниці продукції</p>	<p>ru ресурсоемкость (промышленного предприятия) Количество ресурсов, используемых для производства единицы продукции</p>
<p>A.2.21 гранично допустима концентрація (ГДК) Вміст шкідливих речовин в природних середовищах в обсягах, що становлять критичну небезпеку для людини та інших реципієнтів</p>	<p>de Maximal zulassige Konzentrationen ru предельно допустимая концентрация (ПДК) Содержание вредных веществ в природных средах в объемах, представляющих собой критическую опасность для людей, и других реципиентов</p>
<p>A. 2. 22 гранично допустимі викиди в атмосферу (промисловими підприємствами) Маса викидів шкідливих речовин за одиницю часу від одного чи декількох джерел забруднення атмосферного повітря з урахуванням перспективи розвитку підприємств та розсіювання шкідливих речовин в атмосфері, що утворюють навколоземну концентрацію, яка не перевищує ГДК</p>	<p>ru предельно допустимые выбросы в атмосферу (промышленными предприятиями) Масса выбросов вредных веществ за единицу времени от одного или нескольких источников загрязнения атмосферного воздуха с учетом перспективы развития предприятия и рассеивания вредных веществ в атмосфере, образующих околоземную концентрацию, не превышающую ПДК</p>
<p>A. 2. 23 еколого-економічні збитки від забруднення навколишнього середовища Збитки народного господарства, зумовлені забрудненням навколишнього середовища та зменшенням природних і промислових ресурсів зони впливу промислового підприємства, в тому числі, зниження екологічної місткості, порушення екологічної рівноваги та погіршення життєдіяльності населення</p>	<p>ru эколого-экономический ущерб от загрязнения окружающей среды Убытки народного хозяйства, обусловленные загрязнением окружающей среды и снижением природных и промышленных ресурсов зоны воздействия промышленного предприятия, включая снижение экологической емкости, нарушение экологического равновесия и ухудшение жизнедеятельности населения</p>
<p>A. 2. 24 екологічна місткість Здатність екосистеми зони впливу промислового підприємства сприймати різні види шкідливих впливів, зберігаючи при цьому свою сталість</p>	<p>ru экологическая емкость Способность экосистемы зоны воздействия промышленного предприятия воспринимать различные виды вредных воздействий, сохраняя свою устойчивость</p>

<p>А. 2. 25 екологічна рівновага Баланс природних компонентів, що утворюють середовище, та природних процесів, який забезпечує підтримку екосистеми в якісно визначеному стані, характерному для даної географічної місцевості та геологічного періоду</p>	<p>ги экологическое- равновесие Баланс естественных средообразующих компонентов и природных процессов, обеспечивающий поддержание экосистемы в качественно определенном состоянии, характерном для данного географического места и геологического периода</p>
--	---

ДОДАТОК Б
(довідковий)

Пояснення до термінів, наведених у стандарті

Наведені нижче пояснення не є вичерпними характеристиками термінів стандарту - вони лише додатково пояснюють та ілюструють найбільш важливі положення.

До терміну «Показник безпечності»(п.1.7)

Показник безпеки кількісно характеризує ступінь, у якому конкретному промислового підприємству притаманні певні властивості, що обумовлюють його безпечність.

Так, показниками безпечності підприємства щодо виробничого персоналу можуть бути вірогідність роботи технологічного устаткування, час спрацювання захисту пристроїв, електрична міцність ізоляції і струмопровідних частин, з якими можливий мимовільний контакт робітників.

До екологічних показників безпечності промислового підприємства можуть бути віднесені такі, як вміст шкідливих домішок, що викидаються в навколишнє середовище, шкідливих часток, газів, випромінювань під час зберігання, транспортування, експлуатації або споживання продукції промислового підприємства.

Показник безпечності може мати вимірність (наприклад, вміст шкідливих домішок, що викидаються в навколишнє середовище) або не мати її (наприклад, вірогідність безвідмовної роботи технологічного устаткування).

До термінів «Хімічно (біологічно, радіаційне) небезпечне промислове підприємство», «Вибухонебезпечне промислове підприємство», «Шумонебезпечне промислове підприємство», «Пожежонебезпечне промислове підприємство» (п.п.2.7; 2.8; 2.9, 2.10)

Види промислових підприємств визначаються згідно з ГОСТ 14.004 (термін 19) залежно від основною потенційно небезпечного об'єкта виробництва.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДАНІ

1. РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО НВО «Київський інститут автоматики»; НТЦ з ядерної та радіаційної безпеки при Держкомітеті України з ядерної та радіаційної безпеки; ДНВП "Топаз-Інформ"; РВПС України АН України

РОЗРОБНИКИ: В. Ф. Борстінський, І. К. Бистрякон, к.т.н.; О.О. Бнчков, к.т.н; В.М. Глигало, Г.О. Копчинський, О.Г. Кордюк, Ю.М. Крохмаль, В.Л. Макаров, д.ф.-м.н.; С. С. Огороднік, д.т.н.; В.Г. Сахаєв, д.е.н.; Є.В. Хлобистов, О.А. Хлобистова, к.т.н. (керівник розробки)

2. ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України № 208 від 27 грудня 1993 р.

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ